

Naziv predmeta	POVIJEST FILOZOFIJE, I.: STARI VIJEK		
Kratica	FIL03/1	ISVU šifra	95470
Vrsta	Predavanja (2 sata tjedno)		
Razina	Osnovna – Propedeutska		
Godina	I.	Semestar	zimski (I.)
ECTS	3 ECTS boda		
Nastavnik	Izv. prof. dr. sc. Stjepan Radić		
Cilj ili svrha kolegija	Podastrijeti presjek antičke filozofije u njenim temeljnim elementima i time ukazati na važnost početaka filozofskog promišljanja kao <i>conditio sine qua non</i> kasnije filozofije uopće.		
Preduvjeti za upis	Nema preduvjeta		
Ishodi učenja	<p>Nakon uspješno završenog kolegija student će moći:</p> <ol style="list-style-type: none"> Imenovati i objasniti glavne filozofe i pravce tog razdoblja – <i>znati i razumijevanje</i>. Protumačiti, usporediti i klasificirati grčke filozofijske termine/pojmove poput 'filosofia', 'logos', 'usia', 'nus', 'apeiron', 'kosmos', 'fisis', 'nomos', 'anthropos', 'ethos', 'politeia' – <i>primjena/analiza/sinteza</i>. Prosuditi važnost grčke filozofije s obzirom temeljna filozofijska pitanja i probleme koja se u njoj razmatraju te koji i danas predstavljaju predmet prijevora u filozofiji: relativizam, skepticizam, nihilizam, subjektivizam, itd... – <i>vrednovanje/usvajanje vrijednosti</i>. Integrirati spoznaje stečene na kolegiju 'Povijest filozofije starog vijeka' u znanje o antičkoj povijesti općenito, pri čemu se posebno stavlja naglasak na odnos perzijskih i egipatskih misaonih tijekova prema Grčkoj, zatim utjecaj osvajanja A. Makedonskog na grčko novo razumijevanje svijeta, te doticaj Rimskog Imperija s Grčkom filozofijom i kulturom – <i>organiziranje vrijednosti</i>. Razlikovati specifično grčku filozofiju naspram istočnjačkih filozofija života – <i>personalizacija</i>. Locirati i smjestiti pojedine pravce kasnije filozofije (s kojima će se susresti u daljnjem tijeku studija) u kontekst starogrčke filozofije: platonizam, idealizam, aristotelizam... – <i>artikulacija/sinteza</i> Koristiti spoznaje stečene u kolegiju Pov. filozofije starog vijeka pri čitanju grčkih filozofskih klasika poput Platona (Država) i Aristotela (O duši) – <i>naturalizacija</i>. 		

Povezanost ishoda učenja, nastavnih metoda i ocjenjivanja	Nastavna aktivnost	ECTS	Ishod učenja	Aktivnost studenata	Metode procjenjivanja	Bodovi	
						min	max
	Predavanje građe kolegija Pov. fil. stari vijek.	1	1-6	Prisutnost na nastavi	Evidencija pohađanja nastave	7	10
	Čitanje tekstova grčkih filozofa-klasika te rasprava o istima na satu predavanja.	0,5	7	Prisutnost uz vlastito (aktivno) zalaganje	Vlastita nastavnikova evidencija zalaganja studenta (znak + i sl.)	7	10
	Kontinuirana provjera znanja (kolokviji)	0,5	1-7	Priprema kratkog elaborata	Ocjena elaborata	6	10
	Završni ispit	1	1-7	Priprema za usmeni ispit	Pismeni i/ili usmeni ispit	35	70
	Ukupno:	3				55	100
Konzultacije	Utorkom u 14h, kabinet broj 8. Email: stjepan.radic1@os.t-com.hr						
Kompetencije koje se stječu	Student se osposobljava za razumijevanje i prosudbu filozofske misli i pravaca od početka zapadne filozofije do kasnog helenizma. Također se stječe osposobljenost za čitanje i razumijevanje izvornih tekstova posebice Platona i Aristotela.						
Preduvjeti za upis	Nema posebnih preduvjeta						
Sadržaj	U kolegiju se proučava razvoj zapadne filozofije od njenih početaka pa sve do kasnog helenizma. Razmatranje započinje tzv. mitološkim razdobljem u pov. fil, te se stavlja naglasak na prijelaz iz mitološkog u tzv. kozmološko razdoblje, koje ujedno predstavlja početak fil. racionalnog promišljanja uopće. U tom se – kozmološkom razdoblju – posebno proučavaju filozofi poput Talesa, Anaksimandra i Anaksimena. Nakon toga razmatranje se nastavlja s filozofima: Heraklit, Parmenid, Atomisti i Pitagorejci. Kozmološko razdoblje predstavlja ujedno i prvotno susretanje studenata s grč. filozofskom terminologijom odn. pojmovima koji su za to razdoblje presudni poput: <i>filosofia</i> , <i>arche</i> , <i>logos</i> , <i>kosmos</i> , <i>haos</i> , <i>apeiron</i> , <i>nus</i> , itd... U izlaganju ovog fil. razdoblja obrađuje se također i doticaj Grka s perzijskim i egipatskim misaonim strujanjima. Nakon kozmološkog razdoblja i pripadajućih filozofa proučava se tzv. antropološko razdoblje odnosno predsokratovska filozofija koja je obilježena specifično sofističkim učenjem.						

	Unutar sofisticikog učenja, posebno se izdvajaju dva paradigmska primjera Gorgija i Protogora s pripadajućim pravcima: nihilizam i subjektivizam. U nastavku na antropološko razdoblje detaljno se proučava vrhunac antičke filozofije i u okviru toga filozofi Sokrat, Platon i Aristotel. Nakon ovog pregleda kronološki slijedi proučavanje helenističke filozofije čije povijesno razdoblje, između ostalog, u bitnome obilježava i osvajanje Aleksandra Makedonskog. S obzirom na filozofiju ovo razdoblje karakteriziraju predstavnici Stoicizma, Epikurejizma i Neoplatonizma. U završnim dijelovima kolegija obrađuje se filozofija starog Rima i njen grčki kontekst.
Obvezna literatura	S. PLATZ, <i>Povijest filozofije I: Grčka i rimska filozofija</i> , Đakovo, 2005., str. 150.; PLATON, <i>Država</i> , (prev. Martin Kuzmić), Zagreb, 2004., (posebno, Knjiga I, str. 59.-94.; Knjiga IV, str. 166.-199., Knjiga X str. 365.-396.). ARISTOTEL, <i>O duši</i> , (prev. Milivoj Sironić), Zagreb, 1996., posebno knjiga II <i>Svojstva duše</i> , str. 30.-64.
Preporučena literatura	D. BARBARIĆ, <i>Hrestomatia filozofije, svezak I, grčka filozofija</i> , Zagreb, 1995., str. 385. Tematski broj časopisa <i>Filozofska istraživanja</i> 27(2007.)4, posvećen Grčkoj filozofiji unutar čega dolaze u obzir posebno sljedeći prilozi: M. HUDOLETNJAK GRGIĆ, <i>Ljudsko dobro u Nikomahovoj etici I</i> , u: <i>Filozofska istraživanja</i> 27(2007.)4, str. 791.-807.; F. GRGIĆ, <i>Pironizam i relativizam</i> , u: <i>Filozofska istraživanja</i> 27(2007.)4, str. 823.-841.; I. MIKECIN, <i>Platonova noínois</i> , u: <i>Filozofska istraživanja</i> 27(2007.)4, str. 885.-911.
Oblici provođenja nastave	Izlaganje na način predavanja s mogućnošću rasprave i dijalogiziranja sa studentima. Razmjena materijala putem elektroničke pošte i web stranice fakulteta.
Način provjere znanja i polaganja ispita	Usmeni i(li) pismeni ispit uz pripremu kratkog elaborata odn. eseja.
Jezik poduke i mogućnosti praćenja na drugim jezicima	Hrvatski jezik.
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe svakog predmeta i/ili modula	Anonimna anketa na kraju semestra te unutar semestra mogućnost studentskog očitovanja usmenim ili pismenim putem o kvaliteti izlaganja materije.